

شهروند

ادعای پیشگوی هلندی بی‌اساس از آب درآمد

پیش‌بینی ناپذیر، همچون زلزله

دروازه

۱۰ اردیبهشت هم گذشت و پیشگویی فراتک هوگر بیستس، پیشگوی هلندی، مبنی بر وقوع زمین لرزه‌ای بزرگ در ایران آن هم حوالی نهم و دهم اردیبهشت، غلط از آب درآمد. هوگر بیستس قبلاً وقوع زمین لرزه اخیر در ترکیه را درست پیش‌بینی کرده بود و همین موجب شد برخی پیشگویی جدید او در مورد ایران را جدی بگیرند که خب چنان که افتد و دانی، مشخص شد اصل پیش‌بینی ناپذیر بودن زمان وقوع زلزله همچنان خدشه‌ناپذیر است. اگر برایتان این سوال پیش آمده که این پیشگوی هلندی چطور موفق شد امری پیش‌بینی ناپذیر چون زلزله ترکیه را درست پیش‌بینی کند، باید بگوییم دلیل این موفقیت - اگر بتوان اسم آن را موفقیت گذاشت - استفاده از یک ترفند رایج و مصطلح در بین این قبیل پیشگوهاست اقدام ترفند؟ این که: «آنقدر پیشگویی کن تا بالاخره یک بار شانس به تو روی بیاورد و واقعاً زلزله‌ای اتفاق بیفتد!» بله، جناب هوگر بیستس قبلاً بارها و بارها زلزله در ترکیه و دیگر نقاط جهان را به حساب خودش پیش‌بینی کرده و هر بار هم مثل مورد زلزله ایران، تبرش به سنگ خورده بود. اما خب، از آنجا که او معمولاً دست روی زلزله خیزترین نقاط دنیا می‌گذاشت، عاقبت اقبال به او روی آورد و زمین لرزه ترکیه، در حوالی تاریخی که جنابش ادعا کرده بود اتفاق افتاد.

رخ

زلزله و برخی نکات جالب درباره آن از سونامی ۸۵ متری تا پیش‌بینی توسط حیوانات

به لرزش و جنبش زمین، زمین لرزه یا زلزله می‌گویند که ناشی از آزاد شدن انرژی است. این انرژی مهیب از گسیختگی سریع گسل‌های پوسته زمین در مدتی کوتاه آزاد می‌شود. معمولاً پیش از وقوع زمین لرزه اصلی، زلزله‌های خفیفی روی می‌دهد که به پیش‌لرزه معروف هستند. احتمالاً این را نیز همگان می‌دانند که به لرزش‌های بعد از زمین لرزه هم پس‌لرزه می‌گویند. خب، اگر علاقه‌مند هستید نکات جالب تری از این پدیده طبیعی بدانید این متن را همچنان دنبال کنید.

- در یونان باستان، مردم معتقد بودند پوزئیدون، خدای دریا، باعث به وجود آمدن زلزله می‌شود. وقتی پوزئیدون عصبانی بود بانیزه سه شاخه خود ضربه‌ای به زمین وارد می‌کرد و باعث زلزله می‌شد.
- در اساطیر هند، زمین توسط هشت فیل عظیم‌الجثه نگاه داشته شده است، که همه آنها روی گرده یک لاکپشت سوار هستند، که خودش روی یک مار قرار گرفته است. اگر هر یک از این حیوانات حرکت کنند، زلزله رخ خواهد داد.
- ۲۰۰۰ سال پیش، یک منجم چینی به نام ژانگ هنگ (۷۸-۱۳۹) بعد از میلاد) نخستین زلزله‌نگار جهان را اختراع کرد. این دستگاه می‌توانست زلزله‌ها را تا فاصله‌ای بیش از ۶۰۰ کیلومتری تشخیص دهد و ثبت کند.
- ۸۰ درصد از بزرگترین زلزله‌های زمین نزدیک «حلقه آتش» رخ می‌دهند که یک منطقه نعل اسبی شکل در اقیانوس آرام است، جایی که صفحه‌های تکتونیک بسیاری به هم می‌رسند. دومین ناحیه زلزله‌خیز، منطقه‌ای است به نام کمربند آلباید که شامل کشورهای چین، هند و پاکستان می‌شود.
- زمین لرزه‌ها هر سال تقریباً جان ۸ هزار نفر را می‌گیرد و طی ۴ هزار سال گذشته باعث مرگ ۱۳ میلیون نفر در جهان شده‌اند.
- زلزله‌های بیشتر به خاطر وجود گسل‌های زمین‌شناسی به وجود می‌آیند، اما ممکن است بر اثر رانش زمین،

آزمایش هسته‌ای، آزمایش‌های معدنی، و فعالیت آتشفشانی نیز رخ بدهند.

- صفحه‌های تکتونیک زمین هر سال کمتر از ۱۷ سانتی‌متر حرکت می‌کنند. با وجود این، تنها یک جابه‌جایی ۲۰ سانتی‌متری در صفحه‌های تکتونیک کافی است تا یک زلزله بزرگ به وقوع بپیوندد، مثل زلزله‌ی ۶.۹ ریشتری شهر کوبه در سال ۱۹۹۵ میلادی.

- در زلزله شهر کوبه ژاپن در سال ۱۹۹۵ زمین تنها به مدت ۲۰ ثانیه تکان خورد، اما بیش از ۵ هزار نفر کشته و ۲۰۰ هزار نفر بی‌خانمان شدند. همچنین بیش از یکصد هزار ساختمان خراب شد.

- ۱۱ مارس ۲۰۱۱ میلادی زلزله‌ای به بزرگی ۹ ریشتر در ژاپن اتفاق افتاد که بدترین زلزله تاریخ این کشور بود. این زلزله سونامی‌ای با امواجی به ارتفاع ۱۰ متر به وجود آورد و به نیروگاه‌های هسته‌ای خسارت وارد کرد.

- مرتفع‌ترین سونامی به وجود آمده توسط زلزله در ۱۷۷۱ در ژاپن اتفاق افتاد. در این سال یک سونامی ۸.۵ متری با جزیره‌ایسیگاکا برخورد کرد.

- ۲۷ فوریه ۲۰۱۰ میلادی وقوع زلزله‌ای به بزرگی ۸.۸ ریشتر در شیلی، شهر کنسپسیون را ۳ متر به سمت غرب جابه‌جا کرد. این زلزله همچنین روزهای کره زمین را کوتاه‌تر کرد (در حد میکروثانیه) و به صورت خفیف نحوه دوران این سیاره را تغییر داد.

- مرگبارترین زلزله‌ای که تا به امروز بشر تجربه کرده است ۲۳ ژانویه ۱۵۵۶ میلادی در شانکسی چین رخ داد. در این زمین لرزه ۸۳۰ هزار نفر جان خود را از دست دادند. اگر زلزله در اقیانوس اتفاق بیفتد می‌تواند باعث

سونامی شود. بر اثر این پدیده آب دریا در تمامی جهات با سرعتی برابر ۹۷۰ کیلومتر بر ساعت حرکت خواهد کرد. هنگامی که آب دریا به ساحل می‌رسد، تا ۳۰ متر ارتفاع می‌گیرد (سونامی) و باعث خرابی‌های گسترده می‌شود.

- زلزله اقیانوس هند در ۲۰۰۴ میلادی به مقداری انرژی آزاد کرد که برای تأمین برق تمام خانه‌ها و کسب و کارهای ایالات متحده به مدت سه روز کافی بود.

- مرگبارترین بهمنی که به خاطر وقوع زلزله رخ داد سال ۱۹۷۰ میلادی در پیرو بود. بر اثر این زمین لرزه موجی ۸۰۰ متری از یخ، گل و تخته سنگ با سرعت ۴۰۰ کیلومتر بر

ساعت از کوهی در اواسکاران فرو ریخت. این بهمن سرتاسر دهکده را در نورددید و بیش از ۱۸ هزار نفر را کشت.

- سال ۱۹۰۶ زمین لرزه‌ای در کالیفرنیا (قبل از ابداع مقیاس ریشتر) به وقوع پیوست که دانشمندان برآورد می‌کنند حدود ۷.۸ ریشتر بوده است. در این زلزله ۹۰ درصد از خرابی‌های سانفرانسیسکو به خاطر آتش ناشی از شکسته شدن لوله‌های گاز بود. سانفرانسیسکو سه روز و سه شب در آتش سوخت.

- بزرگ‌ترین زلزله تاریخ معاصر با قدرتی برابر ۹.۵ ریشتر سال ۱۹۶۰ در شیلی اتفاق افتاد. این زلزله باعث به وجود آمدن امواجی در فاصله ۱۰ هزار کیلومتری شد.

- برخی از دانشمندان معتقدند حیوانات ممکن است قبل از وقوع زلزله لرزش‌های خفیفی احساس کنند. همچنین حیوانات ممکن است سیگنال‌های الکتریکی صادر شده بر اثر تغییر مکان سنگ‌های زیرزمینی را احساس کنند.

